

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul Hotărârii de Guvern pentru modificarea Regulamentului privind
Programul național "Voucher cultural", aprobat prin
Hotărârea Guvernului nr. 774/2022.

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii de Guvern pentru modificarea Regulamentului privind Programul național "Voucher cultural", aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.774/2022 a fost elaborat de Ministerul Culturii.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Temeiul legal pentru elaborarea prezentului proiect este art. 6¹ și 21 alin. (2¹) din Legea culturii nr. 413/1999. De asemenea, aprobarea proiectului de hotărâre constituie o prioritate inclusă în <i>Planul Național de Dezvoltare pentru anii 2024-2026</i>, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1031/2023 (acțiunea nr. 55) și <i>Planul Național de Dezvoltare pentru anii 2025-2027</i>, acțiunea de reformă 50, proiectul de dezvoltare 142. Implementarea Programului național „Voucher cultural” pentru tineri...”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 361/2024.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
La 15.11.2022 a intrat în vigoare Hotărârea Guvernului nr. 774/2022 privind instituirea Programului național "Voucher cultural". Programul a fost conceput pentru a oferi tinerilor oportunitatea de a achiziționa produse culturale prin intermediul unor vouchere culturale. Deși programul este funcțional și tinerii beneficiază de voucherele respective, au apărut unele deficiențe și probleme în procesul de implementare și utilizare a acestora. Iată principalele aspecte care necesită atenție: • <i>Hotărârea de Guvern nr. 774/2022 nu prevede expres că voucherul cultural este unul virtual</i>; este de menționat faptul că utilizarea voucherului de către tineri se efectuează exclusiv în formă electronică, autentificarea efectuându-se pe pagina web oficială a serviciului MPay prin intermediul serviciului electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass), cu utilizarea semnăturii electronice a beneficiarului. Cu toate acestea, normele hotărârii de guvern nu prevăd că voucherul este unul virtual, ceea ce ar putea fi interpretat că poate fi eliberat și în formă fizică, ceea ce este imposibil în contextul hotărârii de guvern analizate; • <i>calitatea de furnizor de produs cultural sau de platformă privată poate fi atribuită doar organizațiilor de cultură</i>, ceea ce restricționează implicarea altor entități în procesul de implementare a Programului național "Voucher cultural", care ar putea facilita accesul tinerilor la voucherele virtuale și utilizarea acestora în mediul on-line. Spre exemplu, prestatorii de servicii de plată ar putea dezvolta unele soluții tehnologice, cum ar fi aplicații mobile, care ar putea fi integrate cu MPay și MPass, astfel tinerii având posibilitatea să activeze și să acceseze voucherul virtual de la telefonul personal. Astfel, proiectul urmărește; • <i>nu este prevăzută modalitatea de autentificare a tinerilor pe platforma privată</i>, fiind prevăzută ca modalitate de autentificare doar cea pe pagina oficială a serviciului MPay, deși platformele private ar putea dezvolta pagini web proprii, aplicații mobile etc.; • <i>Hotărârea de Guvern nr. 774/2022 nu prevede atribuțiile Ministerului Educației și Cercetării</i>, care fiind ministerul de profil în domeniul educației și tineretului, ar avea mai multe instrumente și posibilități să promoveze Programul național "Voucher cultural" în rândul tinerilor.

Totodată, având în vedere perioada propusă și atingerea cât mai rapidă a indicatorilor stabiliți în Planul național de dezvoltare pentru implementarea și extinderea Programului Național "Voucher cultural", se propune ca această hotărâre să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, or, în conformitate cu art. 56 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative: „Intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective.”.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Obiectivul de bază al proiectului este diversificarea și îmbunătățirea procesului de utilizare a voucherilor culturale, facilitarea accesului tinerilor la voucherile virtuale și utilizarea acestora în mediul on-line, inclusiv prin extinderea cercului de entități juridice care pot intermedia procesul de vânzare a produselor culturale în calitate de platforme private.

Mai jos sunt prezentate principalele prevederi ale proiectului, prin evidențierea următoarelor elemente noi:

- În noțiunea de *Program național "Voucher cultural"* a fost prevăzut expres că voucherile culturale sunt virtuale;
- A fost modificată noțiunea de "platformă privată", astfel încât a fost extins cercul de entități juridice care pot obține această calitate, inclusiv cele care nu sunt organizații de cultură, dar care ar putea să intermedieze vânzarea produselor culturale, prin intermediul aplicațiilor mobile sau altor soluții tehnologice;
- Au fost introduse atribuțiile Ministerului Educației și Cercetării în promovarea Programului național "Voucher cultural" în rândul tinerilor;
- A fost exclusă condiția obligatorie ca toate platformele private să dețină statutul de organizație de cultură;
- A fost inclusă condiția de a deține actul permisiv necesar, în cazul platformelor private a căror activitate este condiționată de deținerea unui act permisiv și care intermediază vânzarea produselor culturale ale furnizorilor de produse culturale, prin intermediul paginii web, a unei aplicații mobile sau unei alte soluții de tehnologie informațională;
- A fost inclusă obligația platformelor private de a asigura utilizarea voucherilor culturale de către beneficiari doar pentru procurarea produselor culturale;
- A fost completată modalitatea de a accesa platforma privată prin pagina web, aplicația mobilă sau altă soluție de tehnologie informațională a platformei private care sunt integrate cu MPay;
- A fost explicat mai detaliat cum are loc procesul de autentificare a beneficiarului, procurarea produselor culturale și achitarea acestora prin intermediul MPay sau prin intermediul instrumentelor de plată dezvoltate de platformele private care sunt integrate cu MPay;
- A fost reglementat dreptul platformelor private care intermediază vânzarea produselor culturale, să transfere anticipat din surse proprii către furnizorul de produse culturale suma dedusă de pe voucherul cultural al beneficiarului pentru procurarea efectuată sau să efectueze transferul pe contul furnizorului doar după recepționarea sumei respective pe contul său de pe contul trezorerial al Ministerului Culturii.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare
Opțiunea alternativă celei analizate este opțiunea de „a nu face nimic” care presupune păstrarea situației existente. Păstrarea situației existente ar menține problemele identificate la pct. 2.2, fapt ce limitează implementarea Programului național ”Voucher cultural”. Drept rezultat, nu sunt obținute rezultatele scontate cu privire la atragerea tinerilor la consumul de produse culturale, astfel, tineretul în special și societatea per general va continua să fie subdezvoltată din punct de vedere cultural. Luând în considerare cele menționate și posibilele consecințe negative în cazul în care va fi aplicată această opțiune alternativă, calificăm opțiunea alternativă drept una irelevantă.
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
Nu este aplicabil
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Urmare a analizei efectuate, nu se prevăd cheltuieli bugetare suplimentare la cele deja bugetate.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Modificările propuse în proiect permit entităților private care nu sunt organizații de cultură să le fie atribuită calitatea de platformă privată. Astfel, se crează condițiile necesare unor noi entități să fie implicate în implementarea Programului național ”Voucher cultural” prin dezvoltarea aplicațiilor mobile și altor soluții informatice care vor putea fi integrate cu MPay și să permită procurarea produselor culturale cu vouchere culturale. Entitățile private vor suferi costuri pentru dezvoltarea sau ajustarea soluțiilor informative de care dispun, astfel ca să le integreze cu MPay și să permită utilizarea voucherilor culturale. La moment, este imposibil de determinat care ar fi aceste costuri, or, fiecare entitate își va dezvolta/ajusta individual soluțiile sale informative. La fel, fiecare entitate va genera și venituri prin implicarea sa în Programul național ”Voucher cultural”, având posibilitatea să negocieze un comision cu furnizorii de produse culturale pentru intermedierea pe care o efectuează în vânzarea produselor culturale.
4.4. Impactul social
Nu este aplicabil
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Nu este aplicabil
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu este aplicabil
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, pe pagina web oficială a Ministerului Culturii www.mc.gov.md, directoriul <i>Transparență decizională</i> și pe platforma guvernamentală particip a fost asigurată plasarea anunțului despre inițierea procesului de elaborare a proiectului de Hotărâre - https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-procesului-de-elaborare-a-proiectului-hg-pentru-modificarea-regulamentului-privind-programul-national-voucher-cultural-aprobat-prin-hotararea-guvernului-nr-7742022/13146 Proiectul Hotărârii a fost elaborat de comun acord cu Agenția de Guvernare Electronică. Acesta urmează a fi avizat/expertizat de către autorități publice, instituții interesate și supus consultărilor publice.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul va fi supus expertizei juridice și anticorupție.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul elaborat se încadrează în cadrul normativ în vigoare, iar aprobarea acestuia nu va genera necesitatea amendării altor acte normative.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Implementarea prevederilor proiectului va fi realizată prin modificarea/ajustarea MPay de către Agenția de Guvernare Electronică, astfel încât să poată fi realizată integrarea platformelor private prin pagina web, aplicația mobilă sau altă soluție de tehnologie informațională a platformei private cu MPay.

Secretar de stat

Andrei CHISTOL